

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van samenwerkingsakkoord van [datum] tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de organisatie en het administratief beheer van het nationaal register voor broeikasgassen van België overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad, alsmede bepaalde elementen van de veiling overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1031/2010 van de Commissie

1. SITUERING

Elke lidstaat van de Europese Unie bezit sinds 1 januari 2005 een nationaal register voor broeikasgassen. Dit register is een gestandaardiseerd en beveiligd gegevensbestand dat het beheer van broeikasgasemissies, het beheer van de emissierechten en de handel in de emissierechten moet mogelijk maken. Voor het beheer van de handel in emissierechten tussen zowel landen (in lijn met de Europese Beschikking nr. 406/2009/EG van 23 april 2009) als bedrijven (in het kader van het Europese emissiehandelssysteem) vormt het register een onmisbare databank.

De werking van dit register is vastgelegd in een Europese verordening. Deze verordening is de afgelopen jaren een aantal keer gewijzigd. Momenteel is Verordening nr. 389/2013 van 2 mei 2013 tot instelling van een EU-register overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad, Beschikkingen nrs. 280/2004/EG en 406/2009/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van de Verordeningen (EU) nr. 920/2010 en 1193/2011 van de Commissie van kracht.

Gelet op de bevoegdheidsverdeling binnen België en de uit de verordening voortvloeiende verplichtingen inzake taakverdeling en communicatie tussen de registeradministrateur en de bevoegde autoriteiten, hebben de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest op 23 september 2005 een samenwerkingsakkoord afgesloten betreffende de organisatie en het administratief beheer van het gestandaardiseerd en genormaliseerd registersysteem. Via dit samenwerkingsakkoord is de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu aangeduid als nationale registeradministrateur en is de samenwerking vastgelegd tussen de gewesten, die in het kader van de emissiehandel voor vaste installaties als bevoegde autoriteit zijn aangeduid, en de registeradministrateur. Zo is verduidelijkt op welke wijze de bevoegde autoriteiten toewijzingen aan exploitanten moeten communiceren aan de registeradministrateur.

Naar aanleiding van de start van de handelsperiode 2008-2012 binnen het Europese emissiehandelssysteem is het samenwerkingsakkoord van 2005 vervangen door het samenwerkingsakkoord van 18 juni 2008.

Het Europese Energie- en Klimaatpakket van 2009 heeft het regelgevend kader van het Europese emissiehandelssysteem voor de periode 2013-2020 opnieuw grondig gewijzigd en nationale doelstellingen vastgelegd voor het beperken van de broeikasgasemissies die niet onder het Europese emissiehandelssysteem vallen. Het veronderstelt de registratie van nalevingseenheden. Bijgevolg is een actualisatie van het samenwerkingsakkoord van 2008 noodzakelijk.

Omwille van volgende redenen moet het samenwerkingsakkoord van 2008 dus worden aangepast:

- om in lijn te zijn met Verordening nr. 389/2013;
- naar aanleiding van de wijzigingen aan de werking van de emissiehandel als gevolg van Richtlijn 2009/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten van de Gemeenschap te verbeteren en uit te breiden, zodat vanaf de handelsperiode 2013-2020 de toewijzing van emissierechten volgens geharmoniseerde Europese toewijzingsregels verloopt en niet langer volgens nationale toewijzingsplannen;
- de aanduiding van een Belgische “veiler” voor de handelsperiode 2013-2020. Elke lidstaat moet overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1031/2010 van de Commissie van 12 november 2010 inzake de tijdstippen, het beheer en andere aspecten van de veiling van broeikasgasemissierechten overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap een instantie aanduiden die de aan de lidstaat toegewezen emissierechten zal veilen op een veilingplatform. Daarnaast ontvangt deze veiler ook de opbrengsten van elke veiling en moet deze de opbrengsten doorstorten aan de lidstaat. Op de Nationale Klimaatcommissie van 26 april 2012 is beslist om de registeradministrateur aan te duiden als veiler. Deze beslissing moet juridisch verankerd worden;
- de overgang van een nationaal register voor broeikasgassen naar een Europees register. Sinds 2012 is het Belgisch broeikasgassenregister geïntegreerd in een Europees register. Dit wil zeggen dat alle “Belgische” rekeningen gemigreerd zijn naar het Europese register. De nationale registeradministrateur blijft wel een belangrijke rol spelen bij het beheer van deze rekeningen;
- de opname van luchtvaartactiviteiten in het Europese emissiehandelssysteem. Hierdoor worden onder andere het gebruik van het nieuw type van emissierecht (EUAA), de mogelijkheid voor vliegtuigexploitanten om een exploitanttegoedrekening te openen en andere praktische modaliteiten opgenomen;
- de vaststelling van de modaliteiten voor het beheer van de Belgische nalevingsrekeningen onder de Effort Sharing Decision (Beschikking nr. 406/2009/EG) in lijn met de bepalingen hierover in de registerverordening (Verordening nr. 389/2013). Voor wat dit niet-ETS luik betreft, wordt de registeradministrateur aangeduid als de gemachtigde vertegenwoordiger van de Belgische ESD-nalevingsrekeningen. In deze hoedanigheid kan hij de verschillende mogelijke transacties initiëren op deze rekeningen. Hij is hier echter gebonden aan de instructies gegeven door de eigenaar van de betrokken eenheden op de ESD-nalevingsrekening;
- de aanpassing of de vereenvoudiging van een aantal procedures (onder meer wat betreft gegevensuitwisseling) tussen de bevoegde autoriteiten en de registeradministrateur op basis van de praktijkervaring van de laatste jaren.

Gelet op het aantal wijzigingen wordt een nieuw en allesomvattend samenwerkingsakkoord opgemaakt in plaats van een akkoord op te maken dat wijzigingen zou aanbrengen aan het samenwerkingsakkoord van 2008.

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van samenwerkingsakkoord bestaat uit acht hoofdstukken:

- hoofdstuk 1 behandelt de definities;
- hoofdstuk 2 regelt het beheer van het register en is opgesplitst in twee afdelingen, namelijk de registeradministrateur en de bevoegde autoriteiten;

- hoofdstuk 3 regelt de werkingsmodaliteiten van het register en is opgesplitst in vijf afdelingen, namelijk beheer van exploitantrekeningen, beheer van partijrekeningen, beheer van de ESD-nalevingsrekeningen, toewijzing van emissierechten voor de periodes vanaf 2013 en internationaalkrediettabel voor de periodes vanaf 2013;
- hoofdstuk 4 behandelt het veilen van emissierechten;
- hoofdstuk 5 regelt het beheer van emissierechten en Kyoto-eenheden;
- hoofdstuk 6 behandelt de naleving en is opgesplitst in twee afdelingen, namelijk geverifieerde emissies van activiteiten en inleveren van emissierechten;
- hoofdstuk 7 behandelt de toegang tot de informatie van het register;
- hoofdstuk 8 behandelt de opheffings- en slotbepalingen.

De Nationale Klimaatcommissie (NKC) heeft op de vergadering van 2 mei 2016 volgende beslissing genomen over de te volgen goedkeuringsprocedure van het ontwerp van samenwerkingsakkoord: "De NKC opteert voor een vereenvoudigde procedure (zonder voorlegging aan de parlementen) voor de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord register.". Deze beslissing is genomen omdat het ontwerp van samenwerkingsakkoord een technisch samenwerkingsakkoord is zonder financiële implicaties. De gerelateerde financiële aspecten, zoals de verdeling van de opbrengsten van de veiling van emissierechten tussen de contracterende partijen voor de periode 2013-2020, worden geregeld in het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de verdeling van de Belgische klimaat- en energiedoelstellingen voor de periode 2013-2020 dat wel de parlementaire goedkeuringsprocedure zal volgen.

Het Overlegcomité heeft op 9 november 2016 ingestemd met het ontwerp van samenwerkingsakkoord zijn akkoord (2016C80030.013).

2. BUDGETTAIRE WEERSLAG

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 14 november 2016 gaat als bijlage 2 en stelt dat het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist is.

3. WEERSLAG OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap.

4. WEERSLAG OP DE LOKALE BESTUREN

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord heeft geen weerslag op de lokale besturen.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorstel van beslissing betreft geen regelgeving en vereist dan ook geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies en geen reguleringsimpactanalyse.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° in te stemmen met bovengenoemd ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse hoofdstedelijke Gewest betreffende de organisatie en het administratief beheer van het nationaal register voor broeikasgassen van België overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad, alsmede bepaalde elementen van de veiling overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1031/2010 van de Commissie;
- 2° de minister-president van de Vlaamse Regering, de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begrotingen, en de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, te machtigen voornoemd samenwerkingsakkoord te ondertekenen.

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw